



Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 33

12 юли 2016 г.

по жалба № 03-030/01.06.2016 на г-жа Лили Михайлова срещу “бТВ Медиа Груп”.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 12 юли 2016 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ: Бисера Занкова,
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Ивайло Цветков
Иван Бедров
Нели Огнянова,

изслуша доклада на Ивайло Цветков по жалбата на Лили Михайлова с входящ 03-030/01.06.2016 срещу “бТВ Медиа Груп”, предаването “Тази сутрин” и репортажа на предаването “Кой позволи неграмотни да шофират по пътищата у нас”, излъчен на 02 май 2016 г. и съдържащ кадри от предаването “бТВ репортерите”, излъчено на 30 април 2016 г., който, според жалбоподателя, нарушава разпоредби на Етичния кодекс на българските медии, свързани с дискриминацията.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата на г-жа Лили Михайлова е допустима, доколкото е подадена в срок, отнася се за нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

Във връзка с чл. 10, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, на 13 юни 2016 г. жалбата бе изпратена на ответната страна с покана да изрази становище. Становището бе получено на 28 юни 2016 г.

II. ЖАЛБА

В своята жалба г-жа Михайлова твърди, че репортажът на “Тази сутрин” нарушава нормите на Етичния кодекс относно дискриминацията, както и че репортажът я е засегнал лично. Г-жа Михайлова обяснява, че в репортажа се разказва за случаи, в които се продават шофьорски книжки на неграмотни хора и цитира експерта - г-н Стоянов, който обяснява, че поводът за материала е “масовото продаване на книжки на неграмотни”. Г-жа Михайлова също така допълва жалбата си с частични цитати от

изказването на г-н Стоянов относно връзката между порочната практика и убийствата по пътищата, както и това, че книжките за неграмотни “носят сериозни парични потоци”.

Жалбата на г-жа Михайлова е свързана с това, че е даден само един пример за лице, което е неграмотно, но е получило книжка, и което “антропологично изглежда като представител на ромска общност”, както и че материалът показва кадри на един човек, който “пише грозно”.

От това г-жа Михайлова прави извод, че проблемът на ДАИ с корупцията е едно лице с името Илми Джамиле Ахмед, а г-н Стоянов е пояснил, че въпросното лице “е от ромската махала на Нови пазар”. Според г-жа Михайлова, именно в този момент на репортажа става ясно “кои по-точно са тези неграмотни хора, на които им се дава СУМПС” и обяснява, че именно това е поводът тя да се почувства лично обидена, както и заради реакцията на водещия г-н Хекимян, който казва, “тези хора пак не могат да пишат и да четат, но си имат диплома и тя е съвсем официална”. Г-жа Михайлова допълва, че г-н Стоянов също така обяснява каква е схемата, по която тези лица получават диплома и че г-н Хекимян казва “поредното даване - те са си свикнали”, за да “затвърди негативното емоционално внушение спрямо мен и ромската общност”.

Г-жа Михайлова твърди, че тези твърдения я обиждат, защото тя не е неграмотна, издържала е изпита за СУМПС сама, държала е матури и учи право в ЮЗУ “Неофит Рилски”.

Г-жа Михайлова завършва жалбата си констатирайки, че според нея излъченият материал “съдържа елементи на етническа дискриминация, враждебно слово спрямо ромската общност, и затвърждава негативните стереотипи спрямо ромите”. Г-жа Михайлова се обръща към Комисията с молба да установят нарушението и да преустановят подобни случаи в бъдеще.

III. НОРМИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

Според жалбоподателя, излъченият репортаж нарушава следните разпоредби на Етническият кодекс на българските медии:

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

На 13 юни 2016 г. жалбата бе предоставена на “бТВ Медиа груп” за становище. Становището бе получено в Комисията на 28 юни 2016 г. В становището си “бТВ Медиа груп” заявява, че счита твърденията в жалбата за неоснователни. Ответната страна счита жалбата за неточна, доколкото посочва две отделни предавания на “бТВ”. От медиата отбелязват, че изданието на предаването “бТВ репортерите” не е насочено към конкретно лице, а “преди всичко е представяне на лица, които не разполагат с

необходимия образователен ценз, липсата на който се компенсира по различен начин”.

В отговора си от медията също така обясняват значението на “дискриминация” по смисъла на чл. 4, ал. 2 и 3 от Закона за защита от дискриминация и допълват, че в конкретния случай няма твърдения, които да показват, че г-жа Михайлова е била третирана или поставена в по-неблагоприятно положение в резултат на излъчения материал извън субективните твърдения на самата жалбоподателка. В заключение медията „не смята, че в излъчения репортаж/предаване има нарушение на принципите на Етичния кодекс”.

V. ФАКТИ

На 30 април 2016 г., в предаването “бТВ репортерите”, е излъчен материал засягащ нерегламентираното получаване на свидетелства за управление на МПС (СУМПС, шофьорски книжки) от лица без нужния образователен ценз.

На 2 май 2016 г., в предаването “Тази сутрин” са излъчени кадри от “бТВ репортерите”, свързани със същия случай.

VI. МОТИВИ

След като се запозна с жалбата на г-жа Михайлова, Комисията дискутира дали е налице нарушение на Кодекса по цитираните членове:

По чл. 2.5.1 - *Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация*

Комисията намира, че репортажът на “Тази сутрин” по никакъв начин не нарушава чл. 2.5.1 на Кодекса. Репортажът не подбужда към омраза или етническо напрежение, а само отразява фактите за конкретен инцидент.

Репортажът *само описва* фактологически ситуацията, а коментарите на експерта и на водещия на предаването не подбуждат към омраза и/или насилие нито по принцип, нито насочено към конкретна етническа група.

Не се наблюдава употреба на “език на омразата” и в двете предавания.

По чл. 2.5.2 - *Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията*

Комисията приема, че единствената причина, поради която е посочена етническа принадлежност в репортажа е, за да бъдат предадени фактите на конкретния казус на обществото.

В този случай посочването на етническата принадлежност е в обществен интерес заради зачестилите случаи на нарушения при присъждането на СУМПС, така и на разминаване в изискванията за образователен ценз и методите, по които членовете на тези общности могат да получават дипломи за образователен ценз.

Конкретното лице, което се посочва в репортажа, е от ромски произход и в случая посочването на етническата принадлежност е от обществено значение поради високата честота и степен на необразованост сред ромския етнос.

Поради този висок процент, представители на ромския етнос са и естествени участници в схемата - тема на репортажа, особено имайки предвид, че предмет на репортажа са и изискванията за минимален образователен ценз при придобиване на правоспособност.

Съответно акцент на репортажа е корупцията в ДАИ, а не етносът на участниците в представената схема.

След като се запозна с жалбата и след като проведе обсъждане по същество, Комисията по журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Комисията намира жалбата на Лили Михайлова срещу "бТВ Медиа груп" ЕАД за **неоснователна**.

Председател:

Александър Кашъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация "НСЖЕ":*

Мехти Меликов